

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ	Кафедра дизайну та соціально-культурних дисциплін СИЛАБУС
Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DS009 Академічний рисунок та живопис / Academic Drawing and Painting
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	Дизайн
Семестр	IV семестр (повний термін навчання)
Кафедра	Дизайну та соціально-культурних дисциплін
Курс	2 курс (повний термін навчання)
Анотація курсу	Дисципліна «Академічний рисунок та живопис» є однією з основних дисциплін, яка викладається на останньому курсі навчання студентів спеціалізації «Дизайн». Володіння навичками рисунка та живопису розширює творчі можливості, значно підвищуючи конкурентоспроможність дизайнера. Основною формою проведення практичних занять є вправи, які виконуються відповідно затвердженим темам. Предмет формує та закріплює систему знань, яка дозволяє на основі вивченій та пізнаній засобами рисунку матеріальної форми, відтворити її в кольорі та зобразити в просторі кольорових співвідношень. Завдання: здобуття та застосування вмінь та навичок в роботі з фарбами, використання закономірностей кольору в конкретному середовищі, застосування технік і технологій живописних матеріалів, вирішення складних

	просторових колористичних завдань живопису та створення художнього образу живописними засобами. Завдання направлені на закріплення та вміння застосувати навички в комплексних складних постановках з натурою. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: теорію і технологію використання фарб, техніку та прийоми володіння живописними засобами, закони рисунка та живопису. вміти: використати закономірності кольору в конкретному середовищі, застосувати техніки та технології живописних матеріалів у вирішенні складних просторово-сюжетних колористично-ортогональних завдань рисунку та живопису в створенні художнього образу живописними засобами.
Сторінка курсу в MOODLE	Гладько М.В. http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=317#section-4 – II курс
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Гладько Максим Володимирович СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: gladjko@ukr.net
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oop_gd.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну комунікацію. ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Перелік спеціальних	ФК 03. Здатність здійснювати композиційну

компетентностей (СК)	побудову об'єктів дизайну ФК 08. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями). ФК 09. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями). ФК 10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).
Перелік програмних результатів навчання	ПРН 01. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях. ПРН 02. Визначати мету, завдання та етапи проектування. ПРН 06. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні. ПРН 11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах. ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики. ПРН 16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Кількість лекційних годин – 0 Кількість практичних занять – 60 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 30 Форма підсумкового контролю –

	екзаменаційний перегляд
Методи навчання	1. За джерелом одержуваних учнями знань: вербальні, наочні, практичні методи (виконання практичних робіт). 2. За рівнем пізнавальної активності і самостійності студентів: 1) пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний, 2) репродуктивний.
Зміст дисципліни (живопис)	
Практичні аудиторні завдання	
Тема 1. Напівфігура людини, що сидить, з руками. Жіноча модель. Освітлення денне.	Завдання на конструктивну побудову, живописні засоби виконання та передачу кольорової характеристики образу в середовищі. Створити врівноважену композицію в площині аркуша, зробити лінійно-конструктивну побудову. Детально опрацювати побудову голови, торсу, рук. Колористично об'єднати в єдину цілісну композицію усі важливі елементи фігури та оточення. Узагальнити колорит, врахувати характерні риси моделі.
Тема 2. Ростова фігура людини, що сидить. Жіноча модель. Освітлення денне.	Декоративне рішення навчальної постановки фігури людини. Завдання на анатомічно-конструктивну побудову, живописні засоби виконання та передачу кольорової характеристики образу. Скомпонувати фігуру в площині аркуша з врахуванням законів композиційної рівноваги. Вирішити в кольорі, враховуючи тепло-холодні кольорові співвідношення, тональність постановки. Передати об'єм фігури, деталі драпіровок, одягу. Об'єднати в цілісному колориті фігуру людини та середовища. Надати композиції образне рішення.
Практичні індивідуальні завдання	
Тема 1. Автопортрет, напівфігура з руками.	Завдання на конструктивну побудову, живописні засоби виконання та передачу кольорової характеристики образу в

	середовищі. Створити врівноважену композицію в площині аркуша, зробити лінійно-конструктивну побудову. Детально опрацювати побудову голови, торсу, рук. Колористично об'єднати в єдину цілісну композицію усі важливі елементи фігури та оточення. Узагальнити колорит, врахувати характерні риси моделі.
Тема 2. Ростова фігура людини, що сидить. Декоративне вирішення.	Декоративне рішення навчальної постановки фігури людини. Завдання на анатомічно-конструктивну побудову, живописні засоби виконання та передачу кольорової характеристики образу. Скомпонувати фігуру в площині аркуша з врахуванням законів композиційної рівноваги. Вирішити в кольорі, враховуючи тепло-холодні кольорові співвідношення, тональність постановки. Передати об'єм фігури, деталі драпіровок, одягу. Об'єднати в цілісному колориті фігуру людини та середовища. Надати композиції образне рішення.
Зміст дисципліни (рисунок)	
Тема 1 Рисунок оголеної фігури в контрапості.	Виконати рисунок оголеної фігури на А-1 форматі графітним олівцем або м'яким матеріалом, враховуючи композиційне розміщення в аркуші, лінійно-конструктивну побудову та тональне вирішення.
Тема 2 Рисунок оголеної фігури в контрапості з гімнастичним обручем.	Виконати рисунок оголеної фігури на А-1 форматі графітним олівцем або м'яким матеріалом, враховуючи композиційне розміщення в аркуші, лінійно-конструктивну побудову та тональне вирішення.
Тема 3 Рисунок оголеної фігури в сидячому положенні.	Виконати рисунок оголеної фігури на А-1 форматі графітним олівцем або м'яким матеріалом, враховуючи композиційне розміщення в аркуші, лінійно-конструктивну побудову та тональне вирішення.
Тема 4 Рисунок оголеної фігури в лежачому	Виконати рисунок оголеної фігури на А-1 форматі графітним олівцем або м'яким

положенні (торс).	матеріалом, враховуючи композиційне розміщення в аркуші, лінійно-конструктивну побудову та тональне вирішення.	
Політика дисципліни		
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.	
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.	
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.	
Система оцінювання		
Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі екзаменаційного перегляду, відповідно до графіку навчального процесу. Кожен семестр оцінюється по 100 балів.		
Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни (Живопис)		
Види навчальної роботи	Мах кількість балів	
Практичні завдання (2 теми)	Аудиторні/індивідуальні	
Тема 1. Напівфігура людини, що сидить, з руками.	10/7	
Тема 2. Ростова фігура людини, що сидить.	10/8	
Разом	20/15	
Екзаменаційний перегляд	15	
Всього балів	50	
Накопичування рейтингових балів на перегляді (живопис)		
№	Види навчальної роботи	Мах. кількість балів
1	Правильність виконання робіт	5
2	Оригінальність виконання робіт	5

3	Оформлення, охайність робіт	5
Разом		15
Оцінка за перегляд ставиться лише при наявності всіх виконаних завдань		
Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни (Рисунок)		
Види навчальної роботи		Мак кількість балів
Тема 1 Рисунок оголеної фігури в контрапості.		5/5
Тема 2 Рисунок оголеної фігури в контрапості з гімнастичним обручем.		5/5
Тема 3 Рисунок оголеної фігури в сидячому положенні.		5/5
Тема 4 Рисунок оголеної фігури в лежачому положенні (торс).		5
Разом		20/15
Екзаменаційний перегляд		15
Всього балів		50
Розподіл балів на екзаменаційний перегляд (Рисунок)		
№	НАЗВА	МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ
1	Конструктивність, дотримання загальних пропорцій та об'ємів	5
2	Культура штрихування	5
3	Оформлення робіт	5
Всього		15
Оцінка за перегляд ставиться лише при наявності всіх виконаних завдань		
Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Грунтовні знання та вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь

F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Альбом «Акварель українських художників». К., Мистецтво, 1985. 110с.
2. Альбом «Декоративне мистецтво України». К., Мистецтво, 1991. 213 с.
3. Недосеко Н. Натюрморт. Методичні рекомендації. ЧДБК, 2001. 20 с.
4. Лильо-Откович Зоряна, Український пейзажний живопис XIX – початку XX сторіччя. – К.: Балтія-Друк, 2007. – 120 с.; іл. – Укр., англ.
5. В. А. Греченко, І.В.Чорний, В.А. Кушнерук, В.А.Режко, Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти – К.: Літера ЛТД, 2005. – 464 с.
6. Лоханько Ф.П., Флорова Т.І., Художні матеріали. Техніка живопису. Короткий курс для студентів педагогічних факультетів художніх інститутів. – Київ, 1960. – 142 с.
7. Катерина Білокур очима сучасників / Спогади, есеї, розвідки, матеріали з архіву художниці підготував, упорядкував М. Кагарлицький. – К.: «Томіріс», 2000. – 432 с., іл.
8. Барчаи Е., Анатомія для художників. – Корвина, Будапешт, 1982. – 344 с.: іл.
9. Andrzej Jakimowicz, Jacek Malczewski. – Warszawa, AURIGA, 1974. – 218 p., іл.
10. Феодосійська картинна галерея імені І. К. Айвазовського: Альбом / Авт.-упоряд. С. С. Полун. – К.: Мистецтво, 1988. – 151 с.: іл.
11. Косьяненко Катерина, Мамаї та Мамаївни. Живопис. – К.: Видавництво «Промінь», 2013. – 36 с.: кол.іл.
12. Тадем Е., 50 креативних ідей малювання олівцем / Пер.з англ. В.Кучменко. – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2018. – 224 с.: іл.
13. Кетрін Інгрем, Це Воргол. Ілюстрував Ендрю Рей. / Пер.з англ. Р.Паранько. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2016. – 80 с.: кол.іл.
14. Кетрін Інгрем, Це Далі. Ілюстрував Ендрю Рей. / Пер.з англ. Р.Паранько. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2017. – 80 с.: кол.іл.
15. Джордж Роддам, Це Ван Гог. Ілюстрації С.Гарасамович. / Пер.з англ. Т.Савчинська. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2018. – 80 с.: кол.іл.
16. Сара Паппворт, Це Моне. Ілюстрації Од Ван Рин. / Пер.з англ. Т.Савчинська. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2019. – 80 с.: кол.іл.
17. Паламарчук Г.П., Тарас Шевченко. Альбом. – К.: Мистецтво, 1976. – 352 с.: кол. іл.
18. Мацапура М.І., Т.Г.Шевченко. Живопис.– К.: Мистецтво, 1964.–24с.: іл.

19. Мацапура М.І., Т.Г.Шевченко. Графіка. – К.: Мистецтво, 1964.–24с.: іл.
20. Іттен Й., Мистецтво кольору. Перекладач Монахова Л. – Видавництво Аронов, 2020. – 96 с.: кол. іл.
21. Кассія Сент-Клер, Потаємне життя барв. Переклад Сокульська К. – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2021. – 296 с.: іл..
22. Фонди кафедри

Інформаційні ресурси:

1. Анатомія для художників. URL:
https://pseudology.org/health/Barchai_Anatomy2.pdf
2. Г. Баммес. Анатомичні схеми. URL: <https://nevsepic.com.ua/anatomy/29797-g.-bammes-anatomicheskie-shemy-468-rabot.html>
3. Берн Хогард. Рисунок. URL:
https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Burne%20Hogarth%20-%20Drawing%20Dynamic%20Hands/page/n61/mode/2up
4. Ендрю Луміс, Рисування голови і рук. URL:
https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Andrew%20Loomis%20-20Drawing%20the%20Head%20and%20Hands/page/n81/mode/2up
5. Улдис Заринш. Анатомія для скульпторів. URL:
https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Uldis%20Zarins%20-%20Anatomy%20for%20Sculptors/page/n169/mode/2up
6. ХДАТМ, Єгоров Євген Павлович - Живописець, графік, художник-монументаліст. URL: <https://www.ksada.org/museum-egorov.html>
7. ХДАТМ, Хбесєдін Сергій Фотійович - Майстер станкового живопису, художник-графік. URL: <https://www.ksada.org/museum-besedin.html>
8. Методичні рекомендації «Рисунок черепа» URL:
<https://eprints.kname.edu.ua/10601/1/>